

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo
gospodarstva

NACIONALNI PLAN ZA RAZVOJ INDUSTRIJE REPUBLIKE HRVATSKE ZA RAZDOBLJE OD 2027. DO 2034. GODINE

IZVJEŠĆE O PROVEDBI POSTUPKA
PRETHODNOG VREDNOVANJA

SADRŽAJ:

1. SAŽETAK.....	4
2. UVOD	8
3. KONTEKST VREDNOVANJA - NACIONALNI PLAN ZA RAZVOJ INDUSTRIJE REPUBLIKE HRVATSKE ZA RAZDOBLJE OD 2027. DO 2034. GODINE	10
4. OPIS NACIONALNOG PLANA ZA RAZVOJ INDUSTRIJE REPUBLIKE HRVATSKE ZA RAZDOBLJE OD 2027. DO 2034. GODINE	12
5. METODOLOŠKI PRISTUP	15
6. NALAZI – PITANJA ZA VREDNOVANJE I ODGOVORI.....	16
KRITERIJ VREDNOVANJA: VAŽNOST (RELEVANTNOST)	16
KRITERIJ VREDNOVANJA: USKLAĐENOST (KOHERENTNOST)	21
7. ZAKLJUČCI I POUKE POSTUPKA VREDNOVANJA	24
8. PREPORUKE.....	26
9. PRILOZI.....	27
9.1. Opis i vremenik provedbe postupka vrednovanja te opis korištene metodologije vrednovanja i ograničenja istraživanja.....	27
9.2. Popis izvora podataka i dokumenata korištenih tijekom provedbe postupka.....	29
9.3. Podaci o članovima tima za vrednovanje	30

IZVJEŠĆE O PROVEDBI POSTUPKA VREDNOVANJA

PRETHODNO VREDNOVANJE NACIONALNOG PLANA ZA RAZVOJ INDUSTRIJE REPUBLIKE HRVATSKE 2027.–2034.

Tim za vrednovanje • Ministarstvo gospodarstva RH • Lipanj 2026.

3

POSEBNA CILJA

10

MJERA U AP

2,998

MLRD EUR • NP

1,887

MLRD EUR • AP

POSEBNI CILJEVI I POKAZATELJI ISHODA

Konkurentna i izvozno orijentirana industrija

Udio BDV/BDP: 10,6% → 12,5% • Digitalna intenzivnost: 24,4 → 31,0

Čista industrija

Emisijska intenzivnost: 0,57 → 0,21 kg stakleničkih plinova / € dodane vrijednosti

Otporna i sigurna industrija

I&R/BDV: 1,65% → 2,8%

KLJUČNI NALAZI VREDNOVANJA

- ◆ Posebni ciljevi jasno definirani, logički povezani i razrađeni SMART/SMARTER metodologijom s mjerljivim pokazateljima ishoda
- ◆ Mjere u visokoj mjeri odgovaraju na identificirane razvojne potrebe prerađivačke industrije
- ◆ Unutarnja i vanjska usklađenost potvrđena – NRS2030, EU strateški okvir, sektorske strategije
- ◆ Identificirana područja za unaprjeđenje: preciznije obrazloženje intervencijske logike, razrada financijskog okvira po mjerama, unaprjeđenje sustava pokazatelja te definiranje ključnih pojmova

KRITERIJI VREDNOVANJA – OCJENA

Važnost (relevantnost)

Zadovoljava

Posebni ciljevi definirani su u skladu s razvojnim potrebama industrije i usklađeni s EU strateškim okvirom. Mjere u visokoj mjeri adresiraju identificirane strukturne izazove.

Usklađenost (koherentnost)

Zadovoljava

Potvrđena unutarnja usklađenost NP-a i AP-a te vanjska usklađenost s NRS2030 i EU strateškim okvirom. Intervencijska logika strukturno konzistentna.

PREPORUKE

- P1** Dopuniti analitičku podlogu sektorskim analizama i definirati ključne pojmove u AP-u
- P2** Unaprijediti sustav pokazatelja – uvesti međuvrijednosti i pratiti raznolikost aktivnosti
- P3** Razraditi financijski okvir s alokacijama po mjerama i izvorima financiranja
- P4** Ojačati međusektorsku koordinaciju i razgraničiti nadležnosti u provedbi
- P5** Jačanje regionalne dimenzije – veza s akcijskim planovima za industrijsku tranziciju regija

NP ispunjava temeljne preduvjete za provedbu. Preporuke su usmjerene na povećanje preciznosti bez strukturnih izmjena dokumenta.

1. SAŽETAK

Postupak vrednovanja Nacionalnog plana za razvoj industrije RH za razdoblje od 2027. do 2034. godine (u nastavku: Nacionalni plan) i Akcijskog plana za provedbu Nacionalnog plana za razdoblje od 2027. do 2030. godine (u nastavku: Akcijski plan) započeo je dana 11. veljače 2026. godine donošenjem Odluke o pokretanju postupka prethodnog vrednovanja Nacionalnog plana i pripadajućeg Akcijskog plana. Istoga dana donesene su i Odluka o osnivanju i imenovanju Odbora za vrednovanje te Odluka o osnivanju i imenovanju Tima za vrednovanje Nacionalnog plana. Tim za vrednovanje sastavljen je od stručnjaka u području privatnih ulaganja i korištenja EU fondova za razvoj industrije.

Svrha postupka vrednovanja je davanje nepristrane prosudbe i ocjene kvalitete procesa izrade, sadržaja te očekivanih ishoda Nacionalnog plana, s ciljem pružanja argumentirane podloge za njegovo unaprijeđenje i osiguranje okvira za učinkovitu i djelotvornu provedbu u budućnosti.

Konačni nacrt Nacionalnog plana izrađen je u svibnju 2026. godine. Ministarstvo gospodarstva nositelj je izrade i provedbe Nacionalnog plana.

Tim za vrednovanje izvršio je dana 05. lipnja 2026. godine isporuku ovog Izvješća o provedbi postupka prethodnog vrednovanja Nacionalnog plana i pripadajućeg Akcijskog plana.

Metodologija korištena za vrednovanje definirana je, usklađena i provedena u skladu sa zakonodavnim okvirom sustava strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske i relevantnim aktima. Tijekom vrednovanja korišteni su sljedeći kriteriji za vrednovanje: Važnost (relevantnost) i Usklađenost (koherentnost).

Najvažniji nalazi i zaključci vrednovanja su kako slijedi.

Nacionalni plan usklađen je sa Zakonom o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske („Narodne novine“, 123/17, 151/2022), Uredbom o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave („Narodne novine“, 37/2023), Pravilnikom o provedbi postupaka vrednovanja akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave („Narodne novine“, 44/2023), načelima sustava strateškog planiranja i upravljanja razvojem te s pravilima i smjernicama za izradu akata strateškog planiranja. Nacionalni plan usklađen je i s relevantnim i hijerarhijski višim aktima strateškog planiranja, na europskoj i nacionalnoj razini.

U izradi Nacionalnog plana osigurano je načelo partnerstva i participativnosti kroz rad Stručne radne skupine, Nacionalnog vijeća za kružno gospodarstvo, Vijeća za industriju te konzultacije i savjetovanje s gospodarskim subjektima.

Analizom metodološke usklađenosti utvrđeno je da Nacionalni plan u velikoj mjeri slijedi propisane smjernice za izradu akata strateškog planiranja. Dokument sadrži sve ključne elemente, uključujući analizu stanja, jasno definirane ciljeve, indikativni financijski okvir, opis mjera te sustav praćenja i vrednovanja. Također je potvrđena primjena načela partnerstva i participativnosti kroz uključivanje relevantnih dionika u postupak izrade dokumenta.

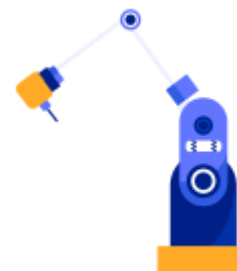
Nalazi vrednovanja pokazuju da Nacionalni plan predstavlja kvalitetno strukturiran i analitički utemeljen strateški dokument. Posebni ciljevi Nacionalnog plana - konkurentna i izvozno orijentirana industrija, čista industrija te otporna i sigurna industrija – jasno su definirani i mjerljivi uporabom relevantnih pokazatelja, te predstavljaju okvir za oblikovanje mjera za provedbu Nacionalnog plana, primjenom SMART metodologije. Mjere u velikoj mjeri odgovaraju na identificirane potrebe i omogućuju provedbu ciljeva kroz konkretne intervencije, uključujući digitalnu transformaciju, poticanje inovacija, ulaganja u energetska učinkovitost i jačanje otpornosti industrije. Nacionalni plan predviđa odgovarajuće pokazatelje ishoda s početnim i ciljnim vrijednostima koji omogućuju sustavno praćenje napretka. Pokazatelji su ocijenjeni kao relevantni i metodološki utemeljeni, temelje se na pouzdanim statističkim izvorima (DZS, Eurostat) i prate ključne dimenzije industrijskog razvoja. Također, utvrđena je unutarnja usklađenost Nacionalnog plana te vanjska usklađenost s Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030. (u nastavku: Nacionalna razvojna strategija ili NRS2030) i ostalim relevantnim aktima strateškog planiranja.

Na temelju svih elemenata, uvjeta i kriterija provedbe Nacionalnog plana te uz uvjet kontinuiranog praćenja napretka i upravljanja provedbom Nacionalnog plana, posebice na razini posebnih ciljeva, pokazatelja ishoda te mjera i pokazatelja rezultata, očekuje se stvarna korist provedbe Nacionalnog plana.

Na temelju provedenog vrednovanja Tim za vrednovanje zaključio je da Nacionalni plan predstavlja pouzdan i relevantan strateški okvir za razvoj industrije Republike Hrvatske, s jasno definiranim ciljevima i instrumentima za njihovu provedbu. Očekuje se da će njegova implementacija, uz odgovarajuće upravljanje i praćenje, doprinijeti povećanju konkurentnosti, održivosti i otpornosti industrijskog sektora te ostvarivanju širih razvojnih ciljeva.

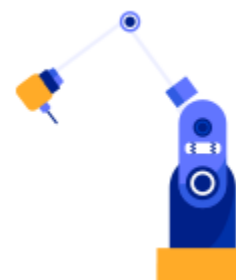
Uz navedene nalaze, identificirana su određena područja za unaprjeđenje koja se odnose na dopunu analitičke podloge sektorskim dimenzijama, operacionalizaciju ključnih pojmova, detaljniju razradu financijskog okvira te unaprjeđenje sustava pokazatelja.

Zaključno, Nacionalni plan predstavlja kvalitetan i metodološki usklađen strateški dokument. Identificirane preporuke odnose se na dodatno povećanje njegove preciznosti, operativnosti i učinkovitosti u fazi provedbe, bez potrebe za značajnim izmjenama postojećeg koncepta.

Slika 1. Pregled preporuka postupka vrednovanja

P1	Dopuniti analitičku podlogu sektorskim analizama za prioriteta područja intervencije te jasno definirati ključne pojmove koji se koriste kao kriteriji prihvatljivosti ili pokazatelji rezultata.	Ministarstvo gospodarstva	Neposredna	● Visok prioritet
P2	Unaprijediti sustav pokazatelja razmatranjem dopunskih pokazatelja ishoda te preispitivanjem pokazatelja rezultata na razini mjera Akcijskog plana.	Ministarstvo gospodarstva	Neposredna	● Visok prioritet
P3	Detaljnije razraditi indikativni financijski okvir s alokacijama po mjerama i izvorima financiranja.	Ministarstvo gospodarstva	Neposredna	● Visok prioritet
P4	Ojačati međusektorsku koordinaciju, posebno u dijelu provedbe mjera, uz jasnije razgraničenje nadležnosti.	Nadležna tijela državne uprave	Srednjoročno	● Visok prioritet
P5	Ojačati regionalnu dimenziju provedbe povezivanjem mjera s regionalnim razvojnim specifičnostima.	Ministarstvo gospodarstva	Srednjoročno	● Visok prioritet

Pouke postupka vrednovanja

Na temelju provedenog postupka prethodnog (ex-ante) vrednovanja Nacionalnog plana, Tim za vrednovanje identificirao je sljedeće pouke koje mogu doprinijeti unaprjeđenju budućih procesa strateškog planiranja i vrednovanja u Republici Hrvatskoj:

- **Važnost jasne intervencijske logike:** Dosljedna i transparentna intervencijska logika koja jasno povezuje analizu stanja, posebne ciljeve, pokazatelje ishoda i mjere ključna je pretpostavka kvalitetnog akta strateškog planiranja. Rana uspostava intervencijske logike olakšava vrednovanje i smanjuje potrebu za naknadnim usuglašavanjem pojedinih elemenata dokumenta.
- **Pravovremena suradnja izrađivača akta olakšava postupak vrednovanja:** Tijekom cjelokupnog postupka vrednovanja, Ministarstvo gospodarstva pokazalo je visoku razinu konstruktivne suradnje s Timom za vrednovanje te je pravovremeno dostavljalo nacрте dokumenata i odgovaralo na informacijske zahtjeve, čime je u velikoj mjeri olakšana provedba vrednovanja. Iskustvo ovog postupka potvrđuje da otvorena komunikacija i pravovremena dostava nacрте dokumenata između izrađivača akta i tima za vrednovanje bitno doprinose kvaliteti i učinkovitosti vrednovanja.

2. UVOD

Izrada Nacionalnog plana za razvoj industrije Republike Hrvatske predstavlja značajan korak u jačanju strateškog okvira za razvoj prerađivačke industrije u Republici Hrvatskoj. Nacionalni plan nastaje u trenutku pojačanog europskog interesa za reindustrijalizaciju te dinamičnih globalnih promjena koje dodatno naglašavaju stratešku važnost industrijskog sektora. U tom kontekstu, donošenje sveobuhvatnog i analitički utemeljenog strateškog dokumenta koji jasno definira smjerove, prioritete i instrumente razvoja industrije predstavlja vrijedan doprinos ukupnoj kvaliteti sustava strateškog planiranja u Republici Hrvatskoj.

Konačni nacrt Nacionalnog plana izrađen je u svibnju 2026. godine. Predmetni dokument predstavlja Izvješće o provedbi postupka vrednovanja tijekom izrade, odnosno prethodnog (ex-ante) vrednovanja Nacionalnog plana za razvoj industrije Republike Hrvatske za razdoblje od 2027. do 2034. godine.

Postupak vrednovanja započeo je donošenjem Odluke o pokretanju postupka prethodnog vrednovanja Nacionalnog plana. Istoga dana donesena je Odluka o osnivanju i imenovanju Odbora za vrednovanje te Odluka o osnivanju i imenovanju Tima za vrednovanje. Tim za vrednovanje sastavljen je od stručnjaka za vrednovanje akata strateškog planiranja: Ane Čulo i Sanje Fišer.

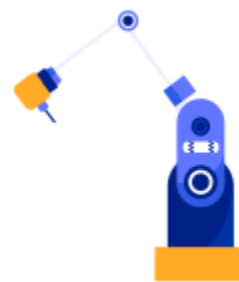
Svrha postupka vrednovanja je davanje nepristrane prosudbe i ocjene kvalitete procesa izrade, sadržaja te očekivanih ishoda i učinaka provedbe Nacionalnog plana – odnosno, pružiti argumentiranu podlogu za unaprjeđenje Nacionalnog plana te time doprinijeti osiguranju okvira za njegovu učinkovitu i djelotvornu provedbu u budućnosti.

Tim za vrednovanje izvršio je dana 05. lipnja 2026. godine isporuku ovog Izvješća o provedbi postupka prethodnog vrednovanja Nacionalnog plana. Postupak je uključivao prosudbu i ocjenu kvalitete procesa izrade, sadržaja te očekivanih ishoda i učinaka provedbe Nacionalnog plana, a temeljem prikupljenih i zaprimljenih dokumenata i podataka.

Obuhvat predmetnog vrednovanja uključivao je sljedeće faze i aktivnosti procesa i postupka prethodnog vrednovanja:

- Početna faza – definiranje plana i okvira postupka vrednovanja;
- Pripremno-istraživačka faza – aktivnosti pripreme istraživanja i analize, izrada metodologije vrednovanja, definiranje kriterija za vrednovanje, definiranje pitanja za vrednovanje sukladno definiranim kriterijima za vrednovanje, prikupljanje relevantnih dokumenata i materijala, istraživanje Nacionalnog plana i vezanih materijala i slično;
- Analitička faza – analiza Nacionalnog plana i vezanih materijala prema kriterijima za vrednovanje, a sukladno pitanjima za vrednovanje;
- Faza vrednovanja – vrednovanje, prosudba i ocjena kvalitete procesa izrade, sadržaja te očekivanih ishoda Nacionalnog plana, izrada nalaza i odgovora na pitanja za vrednovanje, izrada zaključaka i pouka postupka vrednovanja, izrada preporuka;
- Završna faza – izrada konačne verzije Izvješća o provedbi prethodnog vrednovanja.

Sukladno navedenim propisima, struktura ovog Izvješća o vrednovanju sastoji se od sljedećih dijelova: (1) Sažetak, (2) Uvod, (3) Kontekst vrednovanja, (4) Opis Nacionalnog

plana, (5) Metodološki pristup, (6) Nalazi – pitanja za vrednovanje i odgovori, (7) Zaključci i pouke postupka vrednovanja, (8) Preporuke, (9) Prilozi.

Tim za vrednovanje napominje da je pri izradi ovog Izvješća uzeo u obzir i najnovija gospodarska kretanja i promjene regulatornog okvira nastale u tijeku provedbe vrednovanja.

3. KONTEKST VREDNOVANJA - NACIONALNI PLAN ZA RAZVOJ INDUSTRIJE REPUBLIKE HRVATSKE ZA RAZDOBLJE OD 2027. DO 2034. GODINE

Kratak opis stanja u području industrije prikazan je u nastavku.

Nacionalnom razvojnom strategijom definiran je Strateški cilj 1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo, u okviru kojeg je industrija, posebice prerađivačka, prepoznata kao ključni pokretač gospodarskog razvoja. S obzirom da od isteka Industrijske strategije Republike Hrvatske 2014. - 2020. ne postoji aktualni akt strateškog planiranja koji tematski objedinjeno usmjerava razvoj industrije u Hrvatskoj, Vlada Republike Hrvatske donijela je 30. prosinca 2025. godine Odluku o pokretanju postupka izrade Nacionalnog plana za razvoj industrije Republike Hrvatske za razdoblje od 2027. do 2034. godine i Akcijskog plana za provedbu Nacionalnog plana. Sukladno tome, Ministarstvo gospodarstva je nositelj izrade i provedbe Nacionalnog plana.

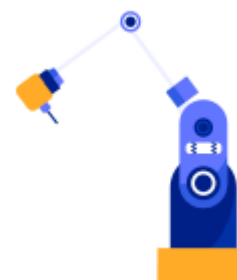
Prerađivačka industrija (NKD C, odjelci C10-C33) temelj je industrijskog razvoja u Republici Hrvatskoj. U 2024. godini ostvarila je prihode od 37 milijardi eura te zapošljavala 15,7% ukupno zaposlenih osoba, pa ima presudan utjecaj na rast i strukturu ekonomije. Međutim, prerađivačka industrija se istovremeno suočava s nizom razvojnih izazova: unatoč rastu, udio prerađivačke industrije u ukupnom BDV-u pada jer raste sporije od ostatka gospodarstva, a produktivnost rada prerađivačke industrije je znatno ispod prosjeka EU27; udio poduzeća s visokim indeksom digitalne intenzivnosti iznosi samo 24,4%, što je ispod europskog prosjeka; emisijska intenzivnost prerađivačke industrije u Republici Hrvatskoj viša je od prosjeka EU; dok udio izdataka za istraživanje i razvoj u BDV-u prerađivačke industrije iznosi 1,65%.

Osim navedenog, u globalnom kontekstu Hrvatska se suočava s izazovima visoke cijene energenata za industriju, geopolitičkim nestabilnostima koje utječu na lance opskrbe, potrebom za digitalnom i zelenom tranzicijom industrije, jačanjem obrambene pripravnosti te demografskim pritiscima i nedostatkom radne snage odgovarajućih vještina.

Nacionalni plan je usklađen s relevantnim i hijerarhijski višim aktima strateškog planiranja na europskoj i nacionalnoj razini. Na nacionalnoj razini, posebni ciljevi Nacionalnog plana doprinose SC 1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo, SC 8. Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost, te SC 11. Digitalna tranzicija društva i gospodarstva NRS2030:

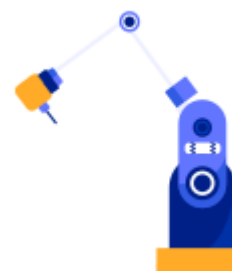
- Posebni cilj 1. KONKURENTNA I IZVOZNO ORIJENTIRANA INDUSTRIJA – doprinosi SC 1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo te SC 11. Digitalna tranzicija društva i gospodarstva
- Posebni cilj 2. ČISTA INDUSTRIJA – doprinosi SC 8. Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost
- Posebni cilj 3. OTPORNA I SIGURNA INDUSTRIJA – doprinosi SC 1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo

Nacionalni plan usklađen je i s drugim relevantnim aktima strateškog planiranja na nacionalnoj razini, uključujući: Strategiju pametne specijalizacije do 2029., Strategiju digitalne Hrvatske do 2032., Nacionalni plan za poticanje ulaganja za razdoblje do 2030., Program Vlade Republike Hrvatske 2024.-2028., Strategiju energetskog razvoja Republike

Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. godinu, Strategiju niskougljičnog razvoja Republike Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. godinu, Strategiju prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu, Hrvatsku strategiju za vodik do 2050. godine, Revidirani Integrirani nacionalni energetske i klimatski plan Republike Hrvatske za razdoblje od 2021. do 2030. godine, Nacionalni plan razvoja prerade drva i proizvodnje namještaja Republike Hrvatske za razdoblje od 2023. do 2030. godine, kao i s EU strateškim i regulatornim okvirom za industriju, uključujući Unaprijeđenu industrijsku strategiju iz 2020.: prema jačem jedinstvenom tržištu za oporavak Europe, Industrijski plan u okviru zelenog plana za doba nulte neto stope emisija, Sporazum o čistoj industriji (engl. Clean Industry Deal), Akt o ubrzavanju industrijske proizvodnje (prijedlog) (engl. Industrial Accelerator Act), Zakon o neto nultoj industriji (engl. Net-zero Industry Act), Zakon o kružnom gospodarstvu (prijedlog) (engl. Circular Economy Act), EU Kompas konkurentnosti (engl. Competitiveness Compass EU), Zakon o čipovima (engl. Chips Act), Strategiju Kvantna Europa (engl. Quantum Europe Strategy), Europski kvantni zakon (engl. European Quantum Act), Europski akt o kritičnim sirovinama (engl. European Critical Raw Materials Act), Digitalni kompas (engl. Digital Compass: The European way for the Digital Decade), politički program Put prema digitalnoj dekadi (engl. Path to the Digital Decade), EU Strategija pomorske industrije (engl. EU Maritime Industry Strategy) i drugi.

U svezi izrade Nacionalnog plana provedeno je prethodno vrednovanje sukladno Pravilniku o provedbi postupka vrednovanja.

4. OPIS NACIONALNOG PLANA ZA RAZVOJ INDUSTRIJE REPUBLIKE HRVATSKE ZA RAZDOBLJE OD 2027. DO 2034. GODINE

Potreba za donošenjem Nacionalnog plana, a samim time i njegova svrha, leži u gospodarskim i industrijskim potrebama u Republici Hrvatskoj. Svrha Nacionalnog plana je definirati ciljeve i prioritete javnih politika u području industrije, s naglaskom na prerađivačku industriju (djelatnosti NKD C, odjeljci C10-C33), te pružiti okvir za provedbu mjera usmjerenih na modernizaciju hrvatske industrije, povećanje industrijske proizvodnje, produktivnost i izvoz.

Nacionalni plan razrađen je kroz jedanaest poglavlja: (1) Predgovor, (2) Uvod (Svrha i uloga akta; Metodologija izrade; Globalni i europski trendovi razvoja industrije), (3) Odabrani strateški ciljevi iz NRS2030, (4) Opis usklađenosti s NRS2030 i sektorskim strategijama, (5) Vizija razvoja industrije, (6) Analiza stanja i opis razvojnih potreba i potencijala, (7) Posebni ciljevi, pokazatelji ishoda i mjere, (8) Provedba projekata od strateškog značaja, (9) Indikativni financijski okvir, (10) Opis primjene načela partnerstva, (11) Opis okvira za praćenje i vrednovanje, te Tablični predložak uz Nacionalni plan.

Metodologija izrade Nacionalnog plana uključivala je primjenu participativnog pristupa kroz osnivanje Stručne radne skupine, analizu stanja prerađivačke industrije primjenom sektorskog pristupa, definiranje posebnih ciljeva primjenom SMART metodologije te provođenje postupka prethodnog vrednovanja paralelno s izradom dokumenta.

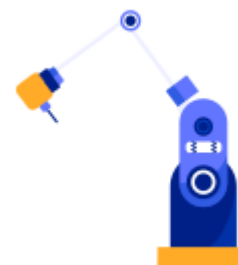
U Nacionalnom planu definirana je sljedeća vizija:

„Hrvatska industrija je modernizirana, visoko digitalizirana, prilagodljiva i otporna na unutarnje i vanjske čimbenike/utjecaje, a hrvatski proizvodi i usluge prepoznati su i konkurentni na europskom i globalnom tržištu. Ostvaruje visoke dodane vrijednosti sektora uz prihvatljiv utjecaj na okoliš i značajnu dekarbonizaciju učinkovitim korištenjem resursa. Zaposleni u industriji visoko su produktivni te raspolažu odgovarajućim zelenim i digitalnim znanjima i vještinama.“

Provedba Nacionalnog plana usmjerena je na rješavanje ključnih društvenih i gospodarskih potreba koje proizlaze iz strukturnih slabosti hrvatske industrije, uključujući nisku produktivnost rada, nedovoljnu razinu digitalizacije i tehnološke opremljenosti, emisijsku intenzivnost proizvodnje te ograničenu integraciju u globalne lance vrijednosti. Dodatne potrebe proizlaze iz zahtjeva zelene i digitalne tranzicije, potrebe za smanjenjem emisija stakleničkih plinova, povećanjem kružnosti materijala te jačanjem inovacijskog kapaciteta industrije.

Ciljne skupine Nacionalnog plana obuhvaćaju prvenstveno poduzeća u prerađivačkoj industriji, uključujući mala, srednja i velika poduzeća, a sekundarno i poduzeća u povezanim sektorima koja doprinose industrijskim lancima vrijednosti. Posebne ciljne skupine uključuju:

- poduzeća s potencijalom za tehnološku modernizaciju, digitalnu transformaciju i automatizaciju;

- izvoznike i poduzeća s potencijalom za internacionalizaciju;
- energetski intenzivna poduzeća i industrije s visokim emisijama;
- poduzeća koja razvijaju ili koriste čiste tehnologije i obnovljive izvore energije;
- strateške industrijske sektore;
- poduzeća obrambene i dvojne namjene;
- znanstveno-istraživačke institucije i inovacijske ekosustave povezane s industrijom;
- radnike u industriji kojima su potrebne nove digitalne, zelene i tehničke vještine.

Provedba Nacionalnog plana time je usmjerena na jačanje konkurentnosti, otpornosti i održivosti industrije, ali i na šire društvene potrebe poput unaprjeđenja kompetencija i uvjeta rada u industriji, smanjenja okolišnog otiska i jačanja strateške autonomije Republike Hrvatske.

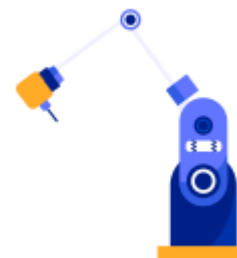
Posebni ciljevi Nacionalnog plana definirani su primjenom SMART metodologije:

- Posebni cilj 1: Konkurentna i izvozno orijentirana industrija
- Posebni cilj 2: Čista industrija
- Posebni cilj 3: Otporna i sigurna industrija

Financijski okvir i financijske pretpostavke za provedbu Nacionalnog plana izrađeni su u skladu s pravilima strateškog planiranja. Financijskim okvirom obuhvaćena su sredstva iz državnog proračuna te fondova Europske unije, pri čemu se procijenjeni iznos sredstava iz VFO-a 2028.–2034. raspoloživih Republici Hrvatskoj procjenjuje na oko 16,8 milijardi eura. Valja napomenuti da su pregovori o VFO-u za navedeno razdoblje još uvijek u tijeku te su navedene alokacije indikativne, što uvodi određenu razinu neizvjesnosti u financijske pretpostavke Nacionalnog plana. Plan predviđa i korištenje financijskih instrumenata (jamstva, rizični kapital, povoljni krediti), što povećava multiplikativni učinak javnih ulaganja. Ukupan procijenjeni trošak provedbe Nacionalnog plana iznosi 2.998.000.000,00 eura za razdoblje do 2034. godine. Ukupni procijenjeni trošak provedbe Akcijskog plana za razdoblje 2027.–2030. iznosi 1.886.540.000 eura i raspoređen je kroz tri posebna cilja i pripadajuće mjere.

Financijski okvir pokazuje zadovoljavajuću razinu usklađenosti s intervencijskom logikom, budući da su sredstva raspoređena u skladu s identificiranim razvojnim prioritetima. Najveći udio sredstava usmjeren je na mjere s najvećim očekivanim razvojnim učinkom, osobito na digitalnu transformaciju i jačanje tehnoloških kapaciteta industrije (454,7 mil. eura), poticanje korištenja obnovljivih izvora energije (327,3 mil. eura) te jačanje strateških i obrambenih industrijskih kapaciteta (353 mil. eura). **Uz pravovremenu finalizaciju VFO-a 2028.–2034. i osiguranje planiranih izvora financiranja, uključujući nacionalna sredstva, financijski okvir pruža realnu osnovu za ostvarenje postavljenih posebnih ciljeva.**

Zaključno, Nacionalni plan predstavlja integrirani strateški okvir za razvoj prerađivačke industrije u Republici Hrvatskoj koji kroz tri posebna cilja adresira konkurentnost i izvoznu orijentaciju, zelenu tranziciju te industrijsku otpornost i sigurnost.

Tablica 1. Posebni ciljevi, pokazatelji ishoda i mjere Nacionalnog plana za razvoj industrije

Prioritetno područje	Posebni cilj/ Mjere	Pokazatelji ishoda	Početna vrijednost	Ciljana vrijednost
Jačanje konkurentskih i komparativnih prednosti industrije	Konkurentna i izvozno orijentirana industrija	Udio BDV-a prerađivačke industrije u BDP-u (Eurostat 2025.)	10,6	12,5
		Indeks digitalne intenzivnosti (Eurostat 2025.)	24,4	31,0
	Mjere za provedbu cilja 1.1. Jačanje tehnoloških kapaciteta i digitalne transformacije industrije 1.2. Jačanje izvoznih potencijala i podrška u internacionalizaciji poslovanja 1.3. Unaprjeđenje i prilagodba financijskih instrumenata za potrebe industrije 1.4. Unaprjeđenje institucionalnog i regulatornog okvira za razvoj industrije			
Dekarbonizacija/ Zelena tranzicija	Čista industrija	Emisije stakleničkih plinova u prerađivačkoj industriji (kg stakleničkih plinova/eur dodane vrijednosti) (Eurostat 2024)	0,57	0,21
	Mjere za provedbu cilja 2.1. Povećanje energetske učinkovitosti i korištenja OIE u proizvodnim industrijama 2.2. Poticanje i korištenje OIE za proizvodnju energije 2.3. Ulaganja i poticanje korištenja čistih tehnologija (uključujući vodikove tehnologije)			
Jačanje otpornosti i prilagodba industrije suvremenim potrebama razvoja	Otporna i sigurna industrija	Udio izdataka za I&R u BDV-u prerađivačke industrije (Eurostat 2024.)	1,65	2,8
	Mjere za provedbu cilja 3.1. Podrška razvoju strateških industrijskih kapaciteta 3.2. Ulaganja u obrambenu industriju 3.3. Ulaganja u istraživanje, razvoj i inovacije kao odgovor na društvene izazove (mission oriented R&D)			

5. METODOLOŠKI PRISTUP

Nacionalni plan podložan je vrednovanju tijekom izrade (prethodno (ex-ante) vrednovanje), a koje je predmet ovog Izvješća o vrednovanju Nacionalnog plana za razvoj industrije Republike Hrvatske za razdoblje od 2027. do 2034. godine.

Postupak vrednovanja uključivao je prethodno vrednovanje, odnosno prosudbu i ocjenu kvalitete procesa izrade, sadržaja te očekivanih ishoda i učinaka Nacionalnog plana, a temeljem prikupljenih i zaprimljenih dokumenata i podataka.

Predmetno vrednovanje provedeno je fazno, kroz: početnu fazu (definiranje plana i okvira postupka vrednovanja); pripremno-istraživačku fazu (priprema istraživanja i analize, izrada metodologije vrednovanja, definiranje kriterija i pitanja za vrednovanje, prikupljanje relevantnih dokumenata i materijala); analitičku fazu (analiza Nacionalnog plana prema kriterijima za vrednovanje); fazu vrednovanja (vrednovanje, izrada nalaza i odgovora na pitanja za vrednovanje, izrada zaključaka i preporuka) te završnu fazu (izrada konačne verzije Izvješća).

Metodologija korištena za vrednovanje definirana je, usklađena i provedena u skladu sa zakonodavnim okvirom sustava strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske i relevantnim aktima. Korištene su analitičke (kvalitativne i kvantitativne) metode i tehnike: istraživanje i analiza podataka i dokumenata, komparativna analiza, analiza intervencijske logike, SMART analiza posebnih ciljeva i pokazatelja ishoda, matrica križnog usklađivanja, gap analiza.

Sukladno članku 12. Pravilnika o provedbi postupaka vrednovanja, Tim za vrednovanje odabrao je kriterije relevantnosti (važnosti) i usklađenosti (koherentnosti) kao primarne kriterije prethodnog vrednovanja, budući da se radi o novoizrađenom aktu strateškog planiranja za koji u trenutku vrednovanja još nisu dostupni empirijski podaci o provedbi koji bi omogućili primjenu kriterija djelotvornosti, učinkovitosti, učinka i održivosti. Navedeni kriteriji bit će primijenjeni u sklopu vrednovanja tijekom provedbe i naknadnog vrednovanja.

Ključno ograničenje tijekom primjene odabranog metodološkog pristupa bila je dostupnost nacrtu Akcijskog plana tek prema kraju provedbe vrednovanja, što je ograničilo mogućnost cjelovite procjene mjera i financijskog okvira u ranijim fazama. Nacrt Akcijskog plana analiziran je čim je bio dostavljen Timu te su nalazi uključeni u ovo konačno Izvješće. Kao dodatno ograničenje identificirana je neizvjesnost konačne alokacije EU sredstava iz VFO-a 2028.-2034., budući da su pregovori o VFO-u još uvijek u tijeku.

6. NALAZI – PITANJA ZA VREDNOVANJE I ODGOVORI

Na temelju metodologije vrednovanja, u nastavku se prikazuju i pojašnjavaju podaci i dokazi relevantni za odgovore na pitanja za vrednovanje, analiza i interpretacija odgovora te nalazi o primjerenosti odabira pokazatelja, podijeljeni u odgovore na pitanja za vrednovanje te strukturirani prema kriterijima vrednovanja.

KRITERIJ VREDNOVANJA: VAŽNOST (RELEVANTNOST)

PITANJE ZA VREDNOVANJE: Jesu li posebni ciljevi Nacionalnog plana definirani u skladu s razvojnim potencijalima i potrebama korisnika?

Globalni i europski strateški okvir za industrijsku politiku naglašavaju potrebu za modernizacijom, dekarbonizacijom, digitalizacijom i jačanjem otpornosti industrijskih kapaciteta. Sukladno tim potrebama prepoznatim na globalnoj i europskoj razini, potrebno je izraditi integrirani okvir industrijske politike koji sažima smjernice u nacionalnu strategiju.

Nacionalni plan predstavlja novi akt strateškog planiranja kojim se pobliže definira provedba strateških ciljeva iz Nacionalne razvojne strategije do 2030. godine i ostalih primjenjivih akata strateškog planiranja. U Republici Hrvatskoj ne postoji aktualni akt strateškog planiranja koji tematski objedinjeno usmjerava razvoj industrije, jer je Industrijska strategija RH 2014.-2020. istekla. Stoga ovaj Nacionalni plan popunjava tu stratešku prazninu.

Posebni ciljevi Nacionalnog plana utemeljeni su na opsežnoj analizi stanja prerađivačke industrije, koja je identificirala ključne razvojne izazove: nisku produktivnost rada u odnosu na EU prosjek, nedovoljnu razinu digitalizacije, relativno visoku emisijsku intenzivnost, nedovoljnu razinu ulaganja u istraživanje i razvoj, te potrebu za jačanjem obrambene industrije.

Nalazi vrednovanja ukazuju da su posebni ciljevi Nacionalnog plana u velikoj mjeri relevantno definirani u odnosu na identificirane razvojne potrebe. Definirani posebni ciljevi – konkurentna i izvozno orijentirana industrija, čista industrija te otporna i sigurna industrija – u pretežnoj mjeri proizlaze iz provedene analize stanja industrije i adresiraju ključne strukturne izazove prerađivačke industrije, uključujući nisku produktivnost, nedovoljnu razinu ulaganja u istraživanje i razvoj, slabiju digitalnu transformaciju, potrebu ubrzanja zelene tranzicije te ograničenu konkurentnost na međunarodnom tržištu, čime odgovaraju na jasno utvrđene potrebe sektora. Posebni ciljevi usmjereni su na definirane ciljne skupine, uključujući proizvodna poduzeća (osobito prerađivačku industriju), izvoznike, inovativna poduzeća te energetske intenzivne industrije. Takav pristup pridonosi njihovoj operativnoj relevantnosti i usklađenosti s potrebama korisnika. Dodatno, ciljevi su kvantificirani kroz mjerljive pokazatelje ishoda (udio industrije u BDP-u, digitalna intenzivnost, emisije stakleničkih plinova, ulaganja u istraživanje i razvoj), čime se osigurava mogućnost praćenja njihove ostvarenosti u odnosu na identificirane potrebe.

Postavljanjem ciljeva usmjerenih na povećanje dodane vrijednosti, digitalne intenzivnosti, inovacijskog kapaciteta i održivosti, Nacionalni plan stvara okvir koji omogućuje iskorištavanje postojećih kapaciteta i potencijala industrije, uz istodobno uklanjanje uočenih razvojnih ograničenja. Iz navedenog se može zaključiti da su posebni ciljevi

analitički utemeljeni u pogledu makroekonomskih pokazatelja industrije te predstavljaju relevantan odgovor na identificirane izazove i razvojne prilike sektora, uz preporuku za jačanje analitičke podloge u pojedinim područjima intervencije.

Akcijski plan za razdoblje 2027.–2030. predstavlja operativnu razradu Nacionalnog plana te definira mjere i aktivnosti koje su u visokoj mjeri usklađene s razvojnim potrebama utvrđenima u Nacionalnom planu. Mjere načelno upućuju na kategorije korisnika (poduzeća, MSP-ovi, izvoznici, industrije visoke energetske potrošnje), uz predviđene izvore financiranja (državni proračun, EU fondovi, financijski instrumenti) i institucionalne nositelje provedbe.

Međutim, Tim za vrednovanje uočava da se u Akcijskom planu koriste ključni pojmovi koji nisu jasno definirani ni u Nacionalnom planu ni u Akcijskom planu — pojmovi kao što su „strateški industrijski sektori“, „strateške (kritične) sirovine“, „kritični proizvodi“, „kompleksniji proizvodi“, „proizvodi s nižim okolišnim otiskom“ i „visoki razvojni otisak“ koriste se kao kriteriji prihvatljivosti ili pokazatelji rezultata bez referentnih definicija, metodologija ili popisa. Nedostatak tih definicija otežava jednoznačno utvrđivanje prihvatljivosti korisnika te ograničava mogućnost praćenja provedbe i vrednovanja rezultata, pa se preporučuje njihova dopuna prilikom finalizacije dokumenta.

U kontekstu mjera usmjerenih na jačanje digitalizacije i primjenu naprednih tehnologija, Tim za vrednovanje napominje važnost usmjeravanja instrumenata podrške prema naprednim proizvodnim tehnologijama (Industrija 4.0/5.0) koje izravno podižu faktorsku produktivnost. U fazi operativne provedbe, pri izradi natječajne dokumentacije, preporučuje se postavljanje kriterija prihvatljivosti i odabira koji će osigurati financiranje tehnološki zahtjevnijih rješenja te na taj način spriječiti rizik plitke digitalizacije, odnosno ulaganja koja ne generiraju mjerljive produktivne i inovacijske učinke.

Navedene napomene ne dovode u pitanje opravdanost intervencije niti ukupnu usklađenost dokumenta, već su usmjerene na povećanje preciznosti u fazi provedbe. Analizom Nacionalnog plana i pripadajućeg Akcijskog plana utvrđena je zadovoljavajuća razina konzistentnosti između identificiranih razvojnih potreba i potencijala industrije, definiranih posebnih ciljeva i predloženih mjera i aktivnosti.

Postoji jasna logička povezanost između strateške i operativne razine planiranja, pri čemu mjere iz Akcijskog plana izravno doprinose ostvarenju posebnih ciljeva Nacionalnog plana i odgovaraju na identificirane potrebe. Sustav intervencije može se ocijeniti kao koherentan i strateški usmjeren na ključne razvojne prioritete industrije Republike Hrvatske.

Unatoč visokoj razini relevantnosti, Tim za vrednovanje identificirao je područja u kojima je moguće dodatno unaprijediti kvalitetu i ciljanost intervencija:

- Preporučuje se identificirati strateške industrijske kapacitete te dodatno razraditi sektorske prioritete i specifične potrebe pojedinih industrijskih grana radi povećanja učinkovitosti intervencija.
- Preporučuje se detaljnije razraditi kategorije korisnika (npr. prema veličini poduzeća, tehnološkoj intenzivnosti ili sektorskoj pripadnosti) kako bi se omogućila preciznija usmjerenost mjera.

- Preporučuje se dodatno jačanje veze između mjera razvoja ljudskog kapitala i konkretnih potreba industrije, osobito u području digitalnih i zelenih kompetencija.
- Preporučuje se dodatno povezati mjere s regionalnim specifičnostima i razinama razvijenosti, čime bi se povećala teritorijalna relevantnost planiranih intervencija.

Zaključno, može se utvrditi da Nacionalni plan i Akcijski plan predstavljaju relevantan strateško-operativni okvir za razvoj industrije, s jasnom intervencijskom logikom i mjerljivim ciljevima. Predložene preporuke usmjerene su na dodatno povećanje preciznosti, ciljanosti i učinkovitosti intervencija u fazi provedbe i ne dovode u pitanje opravdanost intervencije.

PITANJE ZA VREDNOVANJE: Jesu li posebni ciljevi definirani u skladu s načelima sustava strateškog planiranja i upravljanja razvojem?

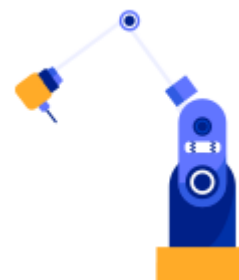
Nacionalni plan usklađen je sa Zakonom o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem, Uredbom o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja i Pravilnikom o provedbi postupaka vrednovanja te načelima sustava strateškog planiranja i upravljanja razvojem.

Ministarstvo gospodarstva je u izradi Nacionalnog plana osiguralo načelo partnerstva i participativnosti kroz rad Stručne radne skupine te Nacionalnog vijeća za kružno gospodarstvo, a tijekom pripreme Nacionalnog plana osnovano je s ciljem jačanja suradnje između državne uprave i vodećih predstavnika realnog sektora i Vijeće za industriju kao savjetodavno tijelo, kojem je na prvom sastanku prezentiran Nacionalni plan. Primjena participativnog pristupa dodatno osigurava usklađenost ciljeva sa stvarnim potrebama i očekivanjima korisnika.

U skladu s načelom točnosti i cjelovitosti, Nacionalni plan za pripremu koristio je pouzdane, provjerljive i usporedive podatke iz statističkih baza (DZS, Eurostat, Fina) i relevantnih istraživanja. Intervencijska logika je jasna i opravdana, a posebni ciljevi definirani su primjenom SMART metodologije: specifični su (usmjereni na konkretne izazove prerađivačke industrije), mjerljivi (definirani kroz pokazatelje ishoda s početnim i ciljanim vrijednostima), dostizni (utemeljeni na realnoj analizi kapaciteta i raspoloživih resursa), relevantni (usklađeni s NRS2030 i EU strateškim okvirom) i vremenski određivi (za razdoblje 2027.-2034.). U skladu s tim, za svaki posebni cilj određeni su pokazatelji ishoda s početnim i ciljnim vrijednostima (npr. udio prerađivačke industrije u BDP-u, indeks digitalne intenzivnosti, razina emisija stakleničkih plinova, ulaganja u istraživanje i razvoj), čime se omogućava sustavno praćenje napretka.

Tim za vrednovanje preporučuje dodatnu razradu međusektorskih veza (npr. obrazovanje, energetika, regionalni razvoj) radi jačanja horizontalne usklađenosti kako bi se dodatno unaprijedila usklađenost intervencija.

Zaključno, posebni ciljevi su definirani u skladu s načelima sustava strateškog planiranja i upravljanja razvojem.

PITANJE ZA VREDNOVANJE: Jesu li pokazatelji ishoda relevantni za ostvarenje posebnih ciljeva i intervencijske logike Nacionalnog plana te u skladu s načelima sustava strateškog planiranja?

Za posebne ciljeve Nacionalnog plana definirani su sljedeći pokazatelji ishoda:

Slika 2. Pokazatelji ishoda Nacionalnog plana: početne i ciljane vrijednosti 2027.–2034.

U konačnoj verziji Nacionalnog plana jedini navedeni pokazatelj ishoda za Posebni cilj 3 je udio izdataka za I&R u BDV-u prerađivačke industrije. Međutim, Akcijski plan istovremeno za PC3 navodi i drugi pokazatelj ishoda - stopu kružnosti materijala - koji u Nacionalnom planu nije uvršten. Preporučuje se uskladiti oba dokumenta. Dodatno, u Akcijskom planu početna vrijednost za stopu kružnosti iznosi 6,2% (2023.), dok Nacionalni plan navodi vrijednost 5,9% za 2024. godinu - preporučuje se koristiti najnoviji dostupan podatak ukoliko će se koristiti taj pokazatelj ishoda.

Odabrani pokazatelji ishoda relevantni su za praćenje napretka u ostvarivanju posebnih ciljeva i ukupne intervencijske logike Nacionalnog plana, kao i usklađeni s načelima sustava strateškog planiranja i bibliotekom pokazatelja. Pokazatelji su dostupni iz statističkih izvora (DZS, Eurostat) što osigurava pouzdanost praćenja. Međutim, uz pokazatelje ishoda nisu navedeni pripadajući kodovi iz biblioteke pokazatelja te se preporučuje njihovo dodavanje radi bolje sljedivosti, transparentnosti i pune usklađenosti s bibliotekom pokazatelja.

Uzimajući u obzir Nacionalni plan i pripadajući Akcijski plan, može se zaključiti da je sustav pokazatelja na razini posebnih ciljeva metodološki prihvatljivo postavljen (primjena SMART kriterija). Odabrani pokazatelji ishoda izravno prate ključne dimenzije razvoja prerađivačke industrije, poput bruto dodane vrijednosti, digitalne intenzivnosti, ulaganja u istraživanje i razvoj, i emisijske učinkovitosti, čime omogućuju mjerenje napretka u odnosu na temeljne ciljeve – povećanje konkurentnosti, održivosti i otpornosti industrije.

Kako bi se dodatno ojačala sveobuhvatnost sustava praćenja i osigurala potpunija pokrivenost intervencijske logike, osobito na razini ishoda i učinaka, djelomično je moguće njegovo proširenje.

Naime, postojeći pokazatelji ishoda na razini posebnih ciljeva (npr. udio BDV-a, digitalna intenzivnost, emisijska učinkovitost, ulaganja u I&R) prate ključne agregatne dimenzije

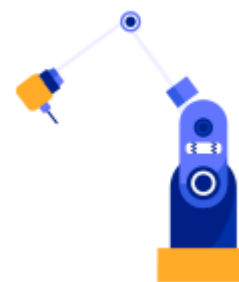
razvoja prerađivačke industrije, dok pokazatelji rezultata na razini mjera (npr. broj poduzeća, projekata, kapaciteta) prate neposredne outpute provedbe.

Preporučuje se razmatranje dopunskih pokazatelja ishoda, osobito definiranje međuvrijednosti za dugoročne ciljeve, te preispitivanje pokazatelja rezultata na razini mjera Akcijskog plana kako bi bolje odražavali raznolikost aktivnosti i jačali vezu između mjera i dugoročnih učinaka.

Konkretno, Tim za vrednovanje preporučuje:

- Uvođenje i/ili praćenje pokazatelja koji izravno mjeri izvoznu orijentaciju i strukturu izvoza prerađivačke industrije, s obzirom na važnost internacionalizacije u okviru Posebnog cilja 1. (*npr. udio izvoza proizvoda srednje i visoke tehnologije u ukupnom izvozu prerađivačke industrije ili udio izvoza prerađivačke industrije u BDP-u*).
- Uvođenje i/ili praćenje pokazatelja vezanog uz povećanje korištenja obnovljivih izvora energije (OIE) u okviru Posebnog cilja 2. (*npr. Udio potrošnje energije iz OIE u industrijskim pogonima*).
- **Praćenje pokazatelja emisijskog intenziteta usporedno s kretanjem fizičkog obujma industrijske proizvodnje, kako bi se osiguralo da je ostvarenje ciljane vrijednosti rezultat stvarne tehnološke i energetske tranzicije, a ne smanjenja gospodarske aktivnosti.**
- Preispitivanje i unaprjeđenje pokazatelja rezultata na razini mjera Akcijskog plana uvođenjem dodatnih pokazatelja koji odražavaju raznolikost aktivnosti unutar pojedinih mjera. Osobito je to izraženo kod mjera gdje ključni pojmovi još nisu jasno definirani te bi njihova operacionalizacija u sljedećem koraku dodatno osnažila praćenje provedbe (npr. Mjera 3.1. gdje se prati "broj korisnika potpora za ulaganja u strateške industrijske sektore", a pojam "strateški industrijski sektori" još nije precizno definiran) te kod mjera s velikim brojem sadržajno različitih aktivnosti koje se prate samo jednim pokazateljem (npr. Mjera 1.1. koja obuhvaća aktivnosti digitalne transformacije, automatizacije i robotizacije, uvođenja AI, kibernetičke sigurnosti i razvoja vještina, a jedini pokazatelj rezultata je broj poduzeća s visokim indeksom digitalne intenzivnosti).

Zaključno, pokazatelji ishoda Nacionalnog plana predstavljaju metodološki utemeljen sustav za praćenje napretka i ostvarenja ciljeva, usklađen s načelima strateškog planiranja. Uvođenje navedenih dopuna ne bi zamijenilo postojeće pokazatelje, već bi omogućilo veću preciznost, operativnost i analitičku vrijednost sustava praćenja.

KRITERIJ VREDNOVANJA: USKLAĐENOST (KOHERENTNOST)

PITANJE ZA VREDNOVANJE: Postoji li unutarnja usklađenost Nacionalnog plana, odnosno postoji li doprinos Nacionalnog plana provedbi javnih politika i usklađenost s NRS2030? Postoji li vanjska usklađenost?

Intervencijska logika Nacionalnog plana prikazuje jasnu i konzistentnu vezu između analize stanja, identificiranih razvojnih potreba, vizije, posebnih ciljeva, pokazatelja ishoda i mjera. Tri posebna cilja izravno adresiraju ključne razvojne izazove identificirane u analizi stanja: nisku produktivnost i nedovoljnu digitaliziranost (PC1), visoku emisijsku intenzivnost (PC2) te nedovoljnu razinu istraživanja, razvoja i otpornosti (PC3). Unutarnja usklađenost Nacionalnog plana je zadovoljavajuća. Posebni ciljevi jasno operacionaliziraju prioriteta područja, dok mjere iz Akcijskog plana predstavljaju njihovu razradu kroz konkretne aktivnosti i financijske instrumente.

Nacionalni plan je usklađen s NRS2030 i njezinim SC 1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo, SC 8. Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost, te SC 11. Digitalna tranzicija društva i gospodarstva, a posebni ciljevi Nacionalnog plana doprinose ostvarenju ciljnih vrijednosti pokazatelja učinka iz NRS2030. Nacionalni plan je usklađen i sa Strategijom pametne specijalizacije do 2029., Strategijom digitalne Hrvatske do 2032., Nacionalnim planom za poticanje ulaganja za razdoblje do 2030., Programom Vlade Republike Hrvatske 2024.-2028., Strategijom energetskog razvoja Republike Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. godinu, Strategijom niskougljičnog razvoja Republike Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. godinu, Strategijom prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu, Hrvatskom strategijom za vodik do 2050. godine, Revidirani Integriranim nacionalnim energetskim i klimatskim planom Republike Hrvatske za razdoblje od 2021. do 2030. godine, te Nacionalnim planom razvoja prerade drva i proizvodnje namještaja Republike Hrvatske za razdoblje od 2023. do 2030. godine.

Na europskoj razini, Nacionalni plan je usklađen s Unaprijeđenom industrijskom strategijom iz 2020.: prema jačem jedinstvenom tržištu za oporavak Europe, Industrijskim planom u okviru zelenog plana za doba nulte neto stope emisija, Sporazumom o čistoj industriji (engl. Clean Industry Deal), Aktom o ubrzavanju industrijske proizvodnje (prijedlog) (engl. Industrial Accelerator Act), Zakonom o neto nultoj industriji (engl. Net-zero Industry Act), Zakonom o kružnom gospodarstvu (prijedlog) (engl. Circular Economy Act), EU Kompasom konkurentnosti (engl. Competitiveness Compass EU), Zakonom o čipovima (engl. Chips Act), Strategijom Kvantna Europa (engl. Quantum Europe Strategy), Europskim kvantnim zakonom (engl. European Quantum Act), Europskim aktom o kritičnim sirovinama (engl. European Critical Raw Materials Act), Digitalnim kompasom (engl. Digital Compass: The European way for the Digital Decade), političkim programom Put prema digitalnoj dekadi (engl. Path to the Digital Decade), EU Strategijom pomorske industrije (engl. EU Maritime Industry Strategy) i drugim. Osobito je naglašena usklađenost s dvostrukom tranzicijom (zeleni i digitalni), koja predstavlja temelj suvremene europske industrijske politike.

Navedeni EU regulatorni i strateški akti imaju izravne implikacije na prioriteta područja Nacionalnog plana: Sporazum o čistoj industriji (Clean Industry Deal) i Zakon o neto nultoj industriji postavljaju okvir za dekarbonizaciju koji je izravno adresiran Posebnim ciljem 2,

dok Europski akt o kritičnim sirovinama i Zakon o čipovima uvode strateški okvir za razvoj obrambenih i strateških kapaciteta koji se odražava u Posebnom cilju 3.

Tim za vrednovanje preporučuje sljedeće mjere za jačanje koherentnosti u fazi provedbe:

- operacionalizaciju mehanizama koordinacije između sektorskih politika (industrija, obrazovanje, energetika);
- jasnije razgraničenje uloga i odgovornosti institucija u provedbi mjera;
- dodatno povezivanje s regionalnim razvojnim strategijama radi jačanja teritorijalne koherentnosti; razvoj mehanizama praćenja sinergijskih učinaka između mjera; te
- eksplicitnije obrazloženje relevantnosti navedenih EU akata za hrvatska prioriteta područja i posebne ciljeve.

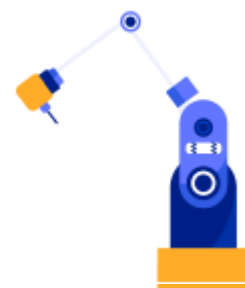
Zaključno, postoji unutarnja i vanjska usklađenost Nacionalnog plana. Nacionalni plan doprinosi provedbi javnih politika i ostvarenju strateških ciljeva NRS2030 i EU strateškog okvira s jasno uspostavljenim vezama između ciljeva, mjera i širih javnih politika. Predložene preporuke usmjerene su na dodatno unapređenje operativne koordinacije i integracije politika u fazi provedbe.

PITANJE ZA VREDNOVANJE: Je li Nacionalni plan usklađen s pravilima i smjernicama za izradu akata strateškog planiranja?

Usporednom analizom sadržaja Nacionalnog plana i zadanog sadržaja nacionalnih planova (sukladno Uputama za izradu nacionalnih planova i akcijskih planova), utvrđeno je da Nacionalni plan metodološki prati smjernice strateškog planiranja za izradu nacionalnih planova. Nacrt Nacionalnog plana sadrži sve propisane elemente: uvodni i metodološki dio, uključujući svrhu i ulogu akta, viziju razvoja, analizu stanja i razvojne potrebe, odabrane strateške ciljeve iz NRS2030, posebne ciljeve s opisom, pokazatelje ishoda s početnim i ciljnim vrijednostima, mjere za provedbu (razrađene u Akcijskom planu), indikativni financijski okvir, opis primjene načela partnerstva i okvir za praćenje i vrednovanje. Pri definiranju posebnih ciljeva primijenjeni su SMART kriteriji, a mjere su dodatno razrađene prema proširenim SMARTER kriterijima, što uključuje njihovu mjerljivost, evaluabilnost i mogućnost prilagodbe. Također su u Akcijskom planu definirani pokazatelji rezultata, rokovi, nositelji i izvori financiranja, što dodatno doprinosi operativnosti i mjerljivosti intervencija.

Tim za vrednovanje identificirao je sljedeće tehničko-sadržajne preporuke za unapređenje usklađenosti:

- Preporučuje se dopuniti analizu stanja jasnom sektorskom analizom prioriteta područja, uključujući obrazloženje zašto su odabrana i kako se adresiraju posebnim ciljevima, te eksplicitnije prikazati utjecaj navedenih EU akata na hrvatsku industriju i njihovu povezanost s pojedinim prioriteta područjima.
- Preporučuje se preciznije povezati procijenjene troškove s pojedinim mjerama i izvorima financiranja radi veće transparentnosti.
- Regionalna komponenta: Nacrt Nacionalnog plana u analizi navodi regionalni razvoj kao razvojnu potrebu, no mjere ne adresiraju tu komponentu.
- Preporučuje se dodatno razraditi mehanizme upravljanja rizicima u okviru sustava praćenja provedbe.

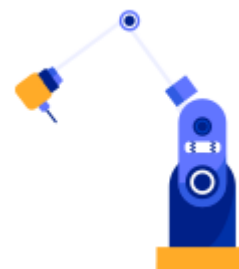
Zaključno, Nacionalni plan predstavlja metodološki kvalitetno izrađen strateški dokument koji je u velikoj mjeri usklađen s pravilima i smjernicama za izradu akata strateškog planiranja. Preporuke se odnose na daljnje unaprjeđenje operacionalizacije i preciznosti pojedinih elemenata, bez potrebe za značajnijim strukturnim izmjenama.

7. ZAKLJUČCI I POUKE POSTUPKA VREDNOVANJA

Zaključci i pouke postupka vrednovanja donose se u odnosu na primijenjene kriterije vrednovanja, a na temelju analize podataka, nalaza te odgovora na pitanja za vrednovanje, u nastavku:

- Nacionalni plan usklađen je sa Zakonom o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske, Uredbom o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja, Pravilnikom o provedbi postupaka vrednovanja, načelima sustava strateškog planiranja te s pravilima i smjernicama za izradu akata strateškog planiranja. Usklađen je i s relevantnim i hijerarhijski višim aktima strateškog planiranja, na globalnoj, europskoj i nacionalnoj razini.
- Sukladno načelu točnosti i cjelovitosti, Nacionalni plan je za pripremu koristio pouzdane, provjerljive i usporedive podatke iz statističkih baza (DZS, Eurostat, Fina) i relevantnih istraživanja. Intervencijska logika je jasna i opravdana, a posebni ciljevi, pokazatelji ishoda i mjere logički su povezani.
- Sukladno načelu odgovornosti i usmjerenosti na rezultat, Ministarstvo gospodarstva osiguralo je odgovarajuće uvjete i resurse za postizanje željenih ishoda u ostvarenju posebnih ciljeva te će kontinuirano pratiti i analizirati podatke o provedbi i postignute rezultate.
- Ministarstvo gospodarstva je u izradi Nacionalnog plana osiguralo načelo partnerstva i participativnosti kroz rad Stručne radne skupine, Nacionalnog vijeća za kružno gospodarstvo i Vijeća za industriju. Participativni i partnerski pristup planira se osigurati i u provedbi Nacionalnog plana.
- U Nacionalnom planu primijenjeno je načelo transparentnosti – problemi i izazovi koje Ministarstvo nastoji riješiti su jasno obrazloženi i relevantni, a informacije vezane za Nacionalni plan objavljuju se javno sukladno primjenjivim propisima.
- Posebni ciljevi Nacionalnog plana su jasno definirani i mjerljivi uporabom relevantnih pokazatelja, na način da predstavljaju okvir za oblikovanje mjera. Posebni ciljevi Nacionalnog plana definirani su u skladu s načelima sustava strateškog planiranja te razvojnim potencijalima i potrebama korisnika.
- Sukladno načelu učinkovitosti i djelotvornosti, Nacionalni plan je za posebne ciljeve definirao odgovarajuće pokazatelje ishoda s početnim i ciljanim vrijednostima. Pokazatelji ishoda su relevantni za ostvarenje posebnih ciljeva i intervencijske logike Nacionalnog plana, uz preporučenu razradu dopunskih pokazatelja.
- Postoji unutarnja usklađenost Nacionalnog plana, odnosno postoji doprinos Nacionalnog plana provedbi javnih politika i usklađenost s ciljevima NRS2030. Postoji i vanjska usklađenost Nacionalnog plana, uz preporuku za eksplicitnije obrazloženje relevantnosti EU regulatornog okvira i razmatranje regionalne komponente.
- Primjenom pravila i smjernica strateškog planiranja, čvrste i jasne intervencijske logike i logičke povezanosti te uspostavom i provedbom učinkovitog okvira za praćenje i vrednovanje, može se očekivati ostvarenje posebnih ciljeva i realizacija mjera Nacionalnog plana, postizanje očekivanih rezultata, ishoda i učinaka s planiranim resursima te nastanak planiranih promjena u industriji.
- Očekuje se da će provedba Nacionalnog plana doprinijeti ostvarenju nacionalnih razvojnih smjerova NRS2030. Mogu se očekivati značajne pozitivne planirane i neplanirane te srednjoročne i dugoročne promjene te općenito pozitivan krajnji utjecaj provedbe Nacionalnog plana.

-
- Na temelju svih elemenata, uvjeta i kriterija provedbe Nacionalnog plana te uz uvjet kontinuiranog praćenja napretka i upravljanja provedbom, očekuje se stvarna korist provedbe Nacionalnog plana, kao i vjerojatnost da će pozitivni učinci biti trajni i nakon provedbe.

8. PREPORUKE

Za poboljšanje kvalitete sadržaja, upravljanja provedbom Nacionalnog plana te daljnjih procesa strateškog planiranja Ministarstva gospodarstva, a utemeljeno na zaključcima postupka vrednovanja, proizašle su sljedeće preporuke:

- Dopuna analitičke podloge sektorskim analizama za prioriteta područja intervencije te jasno definiranje ključnih pojmova koji se koriste kao kriteriji prihvatljivosti ili pokazatelji rezultata u mjerama Akcijskog plana.
- Unaprjeđenje sustava pokazatelja razmatranjem dopunskih pokazatelja ishoda te preispitivanjem pokazatelja rezultata na razini mjera Akcijskog plana koji odražavaju raznolikost planiranih aktivnosti unutar pojedinih mjera i omogućuju praćenje provedbe i vrednovanje rezultata.
- Detaljnija razrada indikativnog financijskog okvira s alokacijama po mjerama i izvorima financiranja.
- Jačanje međusektorske koordinacije posebno u dijelu provedbe mjera.
- Jačanje regionalne dimenzije provedbe.

9. PRILOZI

9.1. Opis i vremenik provedbe postupka vrednovanja te opis korištene metodologije vrednovanja i ograničenja istraživanja

Sukladno Pravilniku o provedbi postupka vrednovanja akata strateškog planiranja, a na temelju Odluke o pokretanju postupka prethodnog vrednovanja Nacionalnog plana za razvoj industrije Republike Hrvatske za razdoblje od 2027. do 2034. godine i Akcijskog plana za provedbu Nacionalnog plana od 11. veljače 2026. godine, Nacionalni plan prolazi kroz sljedeće faze vrednovanja:

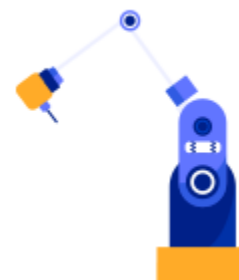
- Vrednovanje tijekom izrade Nacionalnog plana (prethodno (ex-ante) vrednovanje) – predmet je i ovog Izvješća o provedbi postupka vrednovanja Nacionalnog plana za razvoj industrije Republike Hrvatske za razdoblje od 2027. do 2034. godine
- Vrednovanje tijekom provedbe Nacionalnog plana (srednjoročno vrednovanje)
- Vrednovanje nakon provedbe Nacionalnog plana (naknadno (ex-post) vrednovanje)

Metodologija korištena za prethodno vrednovanje definirana je, usklađena i provedena u skladu sa zakonodavnim okvirom sustava strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske, Zakonom o sustavu strateškog planiranja, Uredbom o smjernicama te Pravilnikom o provedbi postupka vrednovanja.

Korištene su sljedeće analitičke metode i tehnike:

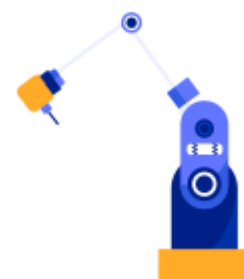
- Kvalitativne metode: istraživanje i analiza Nacionalnog plana i konteksta vrednovanja; analiza sekundarnih izvora podataka (statističke baze, strateški dokumenti i akti strateškog planiranja); analiza intervencijske logike; matrica križnog usklađivanja; ispitivanje i vrednovanje Nacionalnog plana kroz pitanja za vrednovanje
- Kvantitativne metode: gap analiza (usporedba pokazatelja stanja s EU prosjekom i NRS2030 ciljanim vrijednostima); SMART analiza posebnih ciljeva i pokazatelja ishoda; analiza i organiziranje posebnih ciljeva, pokazatelja ishoda i mjera

Ključna ograničenja u primjeni metodološkog pristupa bila su: (a) dostupnost nacrtu Akcijskog plana tek prema kraju provedbe vrednovanja, što je ograničilo mogućnost cjelovite procjene mjera u ranijim fazama; (b) neizvjesnost konačne alokacije EU sredstava iz VFO-a 2028.-2034.; (c) dinamika dostave nacrtu Nacionalnog plana u fazama, što je zahtijevalo iterativnu analizu.

Tablica 2. Vremenik provedbe postupka prethodnog (ex-ante) vrednovanja

FAZE / AKTIVNOSTI	VREMENSKI OKVIR (2026.)
Faza 1. Početna faza	Veljača 2026. – Početna faza vrednovanja, definiranje plana i okvira s Naručiteljem
Definiranje plana i okvira postupka vrednovanja s Naručiteljem	11. veljače 2026. – Odluka o pokretanju vrednovanja, osnivanje Odbora i Tima za vrednovanje
Faza 2. Pripremno-istraživačka faza	Veljača – Ožujak 2026.
Priprema istraživanja i analiza; izrada metodologije vrednovanja; definiranje kriterija i pitanja za vrednovanje; prikupljanje relevantnih dokumenata i materijala	11. ožujka 2026. – Prvo izlaganje Odboru za vrednovanje s Početnim izvješćem
Faza 3. Analitička faza	Ožujak – Travanj 2026.
Analiza Nacionalnog plana i vezanih materijala prema kriterijima za vrednovanje	10. travnja 2026. – Drugo izlaganje Odboru za vrednovanje s Izvješćem o napretku i privremenim zaključcima
Faza 4. Faza vrednovanja	Svibanj/Lipanj 2026.
Vrednovanje, izrada nalaza i odgovora na pitanja za vrednovanje, izrada zaključaka, pouka i preporuka	12. lipnja 2026. – Treće izlaganje Odboru za vrednovanje s Nacrtom završnog izvješća
Faza 5. Završna faza	Lipanj 2026.
Izrada konačne verzije Izvješća o vrednovanju	Lipanj 2026. – Isporuka konačnog Izvješća o provedbi prethodnog vrednovanja

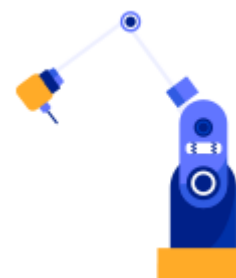
9.2. Popis izvora podataka i dokumenata korištenih tijekom provedbe postupka

Predmet i primarni izvori prethodnog vrednovanja bili su dokumenti dostavljeni od Ministarstva gospodarstva:

- Odluka o pokretanju postupka izrade Nacionalnog plana za razvoj industrije Republike Hrvatske za razdoblje od 2027. do 2034. godine i Akcijskog plana za provedbu Nacionalnog plana (Vlada RH, 30. prosinca 2025.)
- Odluka o pokretanju postupka prethodnog vrednovanja Nacionalnog plana za razvoj industrije Republike Hrvatske za razdoblje od 2027. do 2034. godine (Ministarstvo gospodarstva, 11. veljače 2026.)
- Odluka o osnivanju i imenovanju Odbora za vrednovanje Nacionalnog plana za razvoj industrije (Ministarstvo gospodarstva, 11. veljače 2026.)
- Odluka o osnivanju i imenovanju Tima za vrednovanje Nacionalnog plana za razvoj industrije (Ministarstvo gospodarstva, 11. veljače 2026.)
- Nacrt Nacionalnog plana za razvoj industrije Republike Hrvatske za razdoblje od 2027. do 2034. godine (prvi nacrt dostavljen Timu za vrednovanje u ožujku 2026., drugi nacrt dostavljen Timu za vrednovanje u travnju 2026.)
- Nacrt Akcijskog plana za provedbu Nacionalnog plana za razvoj industrije za razdoblje od 2027. do 2030. (dostavljeno Timu za vrednovanje u svibnju 2026.)

Ostali relevantni dokumenti korišteni u analizi:

- Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine
- Strategija pametne specijalizacije do 2029. godine
- Strategija digitalne Hrvatske za razdoblje do 2032. godine
- Nacionalni plan za poticanje ulaganja za razdoblje do 2030. godine
- Program Vlade Republike Hrvatske 2024.-2028.
- Zakon o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem RH
- Uredba o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja
- Pravilnik o provedbi postupaka vrednovanja
- Statistički podaci DZS, Eurostata, Fina i HNB-a relevantni za analizu stanja prerađivačke industrije

9.3. Podaci o članovima tima za vrednovanje

Sukladno Odluci o osnivanju i imenovanju Tima za vrednovanje Nacionalnog plana za razvoj industrije Republike Hrvatske za razdoblje od 2027. do 2034. godine od dana 11. veljače 2026. godine, članovi Tima za vrednovanje su sljedeći:

- Ana Čulo – **stručnjakinja za promociju privatnih ulaganja i odgovorno poslovno ponašanje**. Raspolaže višegodišnjim iskustvom u području privlačenja inozemnih izravnih ulaganja i posjeduje posebnu stručnost u analizi pokazatelja konkurentnosti i metodološkim alatima za ocjenu investicijskog okruženja. Angažirana od 11. veljače 2026. do završetka postupka vrednovanja; kontinuirani angažman u fazama prikupljanja i analize podataka te pripreme i prezentacije izvješća (početno izvješće, izvješće o napretku, konačno izvješće).
- Sanja Fišer – **stručnjakinja za EU fondove**. Raspolaže opsežnim dugogodišnjim iskustvom u programiranju, praćenju i vrednovanju projekata i programa financiranih iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova, s posebnim fokusom na kohezijsku politiku i industrijsku tranziciju. Angažirana od 11. veljače 2026. do završetka postupka vrednovanja; kontinuirani angažman u fazama prikupljanja i analize podataka te pripreme i prezentacije izvješća (početno izvješće, izvješće o napretku, konačno izvješće).

